

наслідків господарських ризиків на всіх етапах ризикованих господарських процесів (шляхом створення резервів, систематизації даних про страхування та хеджування ризиків тощо). Наведене вище підтверджує необхідність створення інформаційної бази, яка б містила дані для економічного аналізу ризиків, його результати, і була основою для прийняття рішень при управлінні підприємницькими ризиками. Тому бухгалтерський облік підприємницької діяльності та аналіз підприємницьких ризиків, виступаючи невід'ємними частинами налагодженої системи управління господарською діяльністю (в т. ч. підсистеми ризик-менеджменту), вимагають постійного організаційно-методичного вдосконалення.

Список використаних джерел

1. Управління фінансовими ризиками : навчальний посібник / П. О. Куцик, Т. Г. Васильців та ін. – Львів : Растр-7, 2016. – 320 с.
2. Полянська О. А. Бухгалтерський облік в ризик-орієнтованому управлінні / О. А. Полянська // Актуальні проблеми економіки і торгівлі в сучасних умовах євроінтеграції : матеріали щорічної наукової конференції професорсько-викладацького складу та аспірантів Львівського торговельно-економічного університету. - Львів : вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2017. – 440 с. - С.323-325
3. Полянська О. А. Проблемні аспекти побудови системи ризик-орієнтованого бухгалтерського обліку / О. А. Полянська // Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень : матеріали V всеукраїнської науково-практичної конференції. - Львів : ЛКА, 2015. – 283 с. - С.139-141

УДК 657.37:658.1

*Шигун М.М., д.е.н., професор,
завідувач кафедри обліку і оподаткування ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Безверхий К.В., к.е.н.,
докторант кафедри обліку і оподаткування ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»*

ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах господарювання в Україні поступово імплементується такий новий інструмент інформаційного забезпечення управління як інтегрована звітність підприємства. Відсутність ґрунтовних науково-методичних розробок та належного нормативно-правового забезпечення інтегрованої звітності стримує її поширення й подальший розвиток.

Основним регулюючим документом, що визначає порядок підготовки інтегрованої звітності, є Міжнародні основи інтегрованої звітності (англ. – The

International <IR> Framework) [1]. <IRF> встановлюють основні принципи інтегрованої звітності, її елементи, що визначають зміст, а також фундаментальні концепції, що лежать в основі такої звітності. Зокрема, в <IRF> визначається інформація, яка повинна бути включена до інтегрованого звіту з метою оцінки здатності підприємства створювати вартість. Разом з тим <IRF> не встановлює порівняльних показників для таких аспектів, як якість стратегії організації або результати її діяльності [1]. <IRF> переважно призначені для застосування в приватному секторі підприємствами будь-якого масштабу, однак, також можливе їх застосування відповідно в адаптованому вигляді у державному секторі та некомерційними організаціями.

Впровадження інтегрованої звітності в Україні супроводжується наявними бар'єрами, які уповільнюють процеси поширення нового виду звітності у вітчизняній практиці подання та оприлюднення інформації. Зокрема, серед основних перешкод щодо впровадження інтегрованої звітності можна виділити наступні:

1) відсутність належного нормативно-правового забезпечення складання і подання такої звітності в Україні;

2) необов'язковість складання інтегрованої звітності суб'єктами господарювання;

3) відсутність системи контролю, нагляду й оцінки достовірності інтегрованої звітності;

4) незацікавленість професійних громадських організацій у впровадженні інтегрованої звітності;

5) відсутність вимог фондових бірж складати і подавати інтегровану звітність, компаніями, чії цінні папери обертаються на фондовому ринку;

6) відсутність Концепції розвитку інтегрованої звітності та Плану реалізації заходів в рамках такої Концепції;

7) недостатній попит на інформацію, що наведена в інтегрованій звітності серед зацікавлених сторін;

8) висока трудомісткість процесу складання інтегрованої звітності;

9) відсутність розробленої уніфікованої методики складання інтегрованої звітності;

10) неможливість порівняння інтегрованої звітності окремих підприємств у зв'язку з використанням ними різного набору показників;

11) відсутність громадських обговорень щодо імплементації інтегрованої звітності у практику звітування вітчизняних підприємств.

На сьогодні в Україні інтегрована звітність активного поширення досі не набула. Вона складається та оприлюднюється лише такими компаніями, як НАК «Нафтогаз України» (за 2014 – 2016 р.) [2], ТОВ «БДО» (за 2014 – 2016 р.) [3], ДТЕК (за 2013 – 2016 р.) [4].

Для розширення сфери запровадження інтегрованої звітності в Україні, необхідне виконання наступних організаційних заходів:

1. Визначення цілей і завдань запровадження інтегрованої звітності в Україні.

2. Проведення аналізу міжнародної та вітчизняної практики впровадження, складання і подання інтегрованої звітності підприємств з подальшим обґрунтуванням векторів її розвитку для України.

3. Розробка Концепції розвитку інтегрованої звітності в Україні та формування Плану реалізації заходів в рамках Концепції.

4. Розробка національних нормативно-правових актів з урахуванням міжнародної практики складання і подання інтегрованої звітності.

5. Визначення мети, завдань, користувачів, функцій, принципів складання і подання інтегрованої звітності підприємства, що розкриватимуть призначення і зміст такої звітності.

6. Створення системи контролю, нагляду й оцінки достовірності інтегрованої звітності підприємств, що може включати:

6.1. Форми і способи зовнішнього контролю, нагляду й оцінки достовірності інтегрованої звітності підприємства.

6.2. Організацію системи внутрішнього контролю складання, подання, оприлюднення та перевірки достовірності інтегрованої звітності підприємства, з вибором дієвих контрольних процедур для управління ризиками щодо такого типу звітності.

6.3. Процедури затвердження, верифікації інтегрованої звітності підприємства (із залученням власників, професійних організацій, ревізійної комісії підприємства, служби внутрішнього аудиту, зовнішніх аудиторів).

6.4. Незалежну зовнішню оцінку достовірності інтегрованої звітності підприємства як індикатора надійності такої звітності для зацікавлених користувачів за ініціативою підприємства або третіх сторін. Така оцінка може включати перевірку інтегрованої звітності підприємства на відповідність Міжнародним основам інтегрованої звітності та/або іншим нормативно-правовим документам, що регулюють порядок складання, подання та оприлюднення інтегрованої звітності підприємства.

6.5. Нагляд за складанням і поданням інтегрованої звітності підприємства (може здійснюватися органом державної влади, на який покладені такі функції, або професійними організаціями).

7. Визначення напрямів подальшого розвитку інтегрованої звітності підприємств в Україні.

Запропоновані організаційні заходи структурують систему дій щодо запровадження та розвитку в Україні інтегрованої звітності підприємств, забезпечать належні передумови для розробки національних нормативно-правових документів щодо складання, подання, оприлюднення та перевірки інтегрованої звітності підприємств, дозволяють створити належне підґрунтя для розширення сфери запровадження інтегрованої звітності та її подальшого розвитку.

Список використаних джерел:

1. The International <IR> Framework [Electronic resource]. – Mode of access: <https://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2013/12/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf>.

2. Річні звіти НАК «Нафтогаз України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.naftogaz.com/www/3/nakweb.nsf/0/9B0566E71C6B0F9CC2257EDD006E558B?OpenDocument&Expand=3&>.

3. Річні звіти BDO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bdo.ua/uk-ua/about-2/about-bdo-in-ukraine/bdo-annual-statements>.

4. Річні звіти ДТЕК [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://dtek.com/ua/investors_and_partners/reports.